

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 3.12.2020

Sayı: 3183

37663

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.12.2020

Zeki Hakan SIDALI
Mersin Milletvekili

Türkiye'nin son yıllarda iklim krizine bağlı olarak yaşanan yağış azlığı, kentsel su iletim sistemlerinde var olan büyük kayıp kaçak oranları, suyun %75'inin kullanıldığı tarım sektöründe çok su tüketen ürünlerin üretiminin teşvik edilmesi, artan betonlaşma gibi pek çok faktör hızla Türkiye'yi su fakiri bir ülke haline getiriyor.

Türkiye 2000 yılı sonrasında 3'ü hafif, 1'i orta, 2'si şiddetli ve 1'i olağanüstü olmak üzere 7 kurak yıl geçirdi. 2017 yılında son 44 yılın en kurak yılı yaşanırken hali hazırda yeni su yılı da pek parlak başlamadı. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün son 3 aylık verilerine göre ülkemiz şiddetli kuraklığın pençesinde. Nitekim her kentimiz için kuraklık serzenişleri duymak mümkün.

Ülkemizde kuraklığın tartışıldığı günlerde, 27 Kasım 2020 tarihinde Katar Devleti ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti arasında altıncı "Yüksek Stratejik Komite" toplantısı gerçekleşti. Toplantı kapsamında 10 başlıkta çeşitli anlaşmalar imzalandı. Anlaşmalar arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı" oldukça dikkat çekti.

Katar'ın sınırları içerisinde göl ve akarsu bulunmadığı, tatlı su ihtiyacının ise kuyulardan ve arıtma tesisleri vasıtasıyla denizden elde edildiği biliniyor. Dünya Doğal Kaynaklar Enstitüsü (WRI) verilerine göre dünyada su kıtlığı çeken 32. ülke Türkiye iken Katar bu listede ilk sırada bulunuyor.

Söz konusu anlaşmanın Türkiye'nin su yönetimi ve su kaynakları açısından ne gibi sonuçlar getireceği ise gizemini koruyor. Yapılan anlaşmayla hangi devletin suyundan söz edildiği, hangi suyun nasıl yönetileceğine dair bir bilinmezlik yaşanıyor.

Derinleşen iklim krizi, artan kentleşme ve nüfus artışı, pandemi gibi olağanüstü koşullar gelecek yıllarda gıda-su güvenliği, gıda-su egemenliği, gıda-su bağımsızlığı gibi başlıkların kritik önemini artırıyor. Öyle ki su zaman içerisinde petrolden çok daha değerli bir hale gelecek. O halde suyun korunması noktasında yapılan bu anlaşmanın ulusal çıkarlarımız açısından ortaya çıkan bilinmezliklerinin açıklığa kavuşturulması, ayrıntılarının kamuoyuna açıklanması gerekiyor.

k

37663

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

Bu bilgilerin ışığında;

- 1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti arasında imzalanan Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı'nın içeriğinde neler vardır?
- 2) Bakanlığınız yapılan anlaşmanın içeriğini kamu yönetiminde şeffaflık ilkesi gereğince kamuoyu ile paylaşacak mıdır?
- 3) Bakanlığınıza göre Katar Devleti ile böyle bir anlaşma imzalanmasının gereksinimleri nelerdir?
- 4) Bakanlığınız Katar Devleti'nin hangi su yönetimi başlıklarındaki tecrübelerinden faydalanmayı planlamaktadır?
- 5) Bakanlığınıza göre söz konusu anlaşma ile su yönetimi konusunda Katar Devleti ne gibi kazanımlar elde edecektir?
- 6) Bakanlığınızın su kaynakları yönetiminin bu anlaşmayla tamamen Katar'a devredildiği iddialarına ilişkin resmi görüşü nedir?
- 7) Bakanlığınız bu anlaşma ile Katar Devletine içme suyu başlığında takas ya da satış sözleşmesi yapacak mıdır?
- 8) Bakanlığınız Katar Devleti ile yaptığı su anlaşmasının benzerini tatlı su kaynağı bulunmayan başka hangi ülkelerle imzalamıştır?
- 9) Bakanlığınızın su yönetimi konusunda teknolojik yatırım eksikliği mevcut mudur?
- 10) Bakanlığınız resmi görüşüne göre Türkiye'nin kentsel su iletim hatlarının verimliliğinin AB standartlarına çıkarılabilmesi için yapılması gereken alt yapı yatırımının parasal değeri ne kadardır?
- 11) Bakanlığınıza göre kentsel su iletim hatlarının verimli hale getirilmesi konusunda yapılan teknolojik alt yapı yatırımlarında yerlilik oranı nedir?
- 12) Bakanlığınıza göre kentsel su iletim hatlarının verimli hale getirilmesi konusunda yapılan fiziksel alt yapı yatırımlarında yerlilik oranı nedir?
- 13) Bakanlığınız yerel yönetimlere ve özel sektöre yönelik olarak kentsel su iletim hatlarının iyileştirilmesi hedefi doğrultusunda hangi teşvik ve destek mekanizmaları geliştirmiştir?
- 14) Bakanlığınız kentsel su iletim hatlarında meydana gelen kayıp kaçak ile mücadele konusunda merkezi idare ile yerel yönetimler arasında yetki, sorumluluk ve finansman başlıklarını yeniden tanımlamayı planlamakta mıdır?